

UOL®
ÚČTOVNÍCTVO

ZÁSOBY
na sklade aj v účtovníctve

Múka, skrutky atď. So zásobami sa denne stretáva väčšina podnikateľov. Poznáte ale všetky povinnosti, ktoré sa s nimi spájajú?

V tomto e-booku si ukážeme, aká legislatíva ich upravuje, čo vám ukladá a ako sa pobiť so zásobami v účtovníctve. Dozviete sa i to, ako naložiť s tovarom, ktorý si zákazníci „omylom“ odniesli pod kabátom.

A ak by ste sa chceli zásobiť čítaním, siahnite do našich zásob [čerstvo vydaných kníh o účtovníctve a daniach](#).

UOL®

ÚČTOVNÍCTVO

www.uol.sk

+421 553 244 200

info@uol.sk

PS: E-book sme napísali, aby pomáhal.
Zadarmo.

Podelte sa o neho so všetkými, ktorým by sa mohol hodiť.

Obsah

Dôležitá legislatíva	4
Skratky.....	4
Prečo je dôležité správne evidovať zásoby?.....	5
Aké máme druhy zásob?.....	6
Ako sa zásoby oceňujú?	7
Ocenenie obstarávacou cenou	7
Ocenenie vlastnými nákladmi	8
Ocenenie reálnou hodnotou	9
Ako sa účtuje o zásobách?.....	10
Účtujeme o zásobách spôsobom A	10
Účtujeme o zásobách spôsobom B	13
Opravné položky.....	14
Ako zistiť ceny zásob pri predaji?	15
Ako na inventúry?.....	17
Likvidácia zásob z pohľadu dane z príjmu a DPH.....	18
Manká a škody	18
Prirodzené úbytky	19

Dôležitá legislatíva

[Zákon o účtovníctve č. 431/2002 Z. z.](#)

[Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky zo 16. decembra 2002 č. 23054/2002-92](#)

[Zákon o dani z príjmov č. 595/2003 Z. z.](#)

[Zákon o dani z pridanej hodnoty č. 222/2004 Z. z.](#)

[Zákon o správe daní \(daňový poriadok\) a o zmene a doplnení niektorých zákonov 563/2009 Z. z.](#)

Oceňovanie

- oceňovanie pre účtovné účely sa riadi priamo podľa z. č. 431/2002 Z. z.
- metodika oceňovania majetku: [Vyhláška MS SR č. 492/2004 Z. z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku](#)
- oceňovanie znaleckej činnosti: [Zákon č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch](#)

Skratky

DZP – daň z príjmu

DPH – daň z pridanej hodnoty

NO – nárok na odpočet

EČ – ekonomická činnosť

NV – nedokončená výroba

N – náklady

OC – obstarávacia cena

Prečo je dôležité správne evidovať zásoby?

Pre váš vlastný poriadok sa bez **starostlivej evidencie a fyzických inventúr** nezaobídete. Oboje ale musíte robiť aj zo zákona. Keď k vám prídu úradníci na daňovú kontrolu, bude ich vaša evidencia zásob a inventúry zaujímať. Najhoršie, čo sa vám pri takej kontrole môže stať je, že žiadnu evidenciu nemáte a netušíte, čo sa so zásobami stalo.

Čo vám hrozí, keď tieto podklady nemáte? Úradníci môžu **spochybníť váš daňový základ** a domerať vám daň podľa pomôcok. Tiež hrozí, že vám finančný úrad neuzná odpočet DPH.

Čo je domeranie pomocou pomôcok?

Spôsob výpočtu dane, ktorý sa používa, keď vám finančný úrad nemôže daň vypočítať klasicky. Napríklad preto, že nespôpracujete a nedodáte potrebné podklady. Pri domeraní podľa pomôcok s vami úradníci nespôpracujú a výsledok pre vás nebýva výhodný.

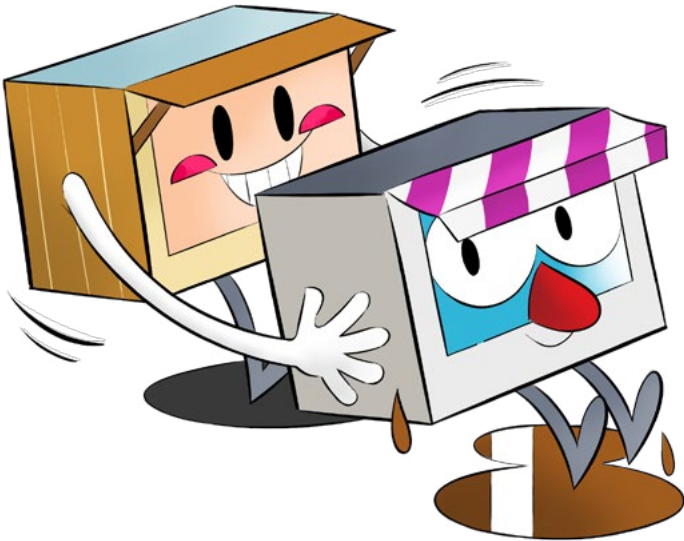

Aké máme druhy zásob?

Druhy zásob stanovuje Opatrenie MFSR č. 23054/2002/92 v § 17.

Uvádza tri typy:

1. materiál
2. nedokončená výroba, polotovary vlastnej výroby, výrobky, zvieratá
3. tovar

Ako sa zásoby oceňujú?

Spôsoby ocenenia uvádza § 25 zákona o účtovníctve, Zásoby oceňte **podľa toho, ako ste k nim prišli**. Máte 3 možnosti:

1. **Nakúpené zásoby** oceníte obstarávacou cenou.
2. Zásoby, ktoré ste **vytvorili vlastnou činnosťou**, oceníte vlastnými nákladmi.
3. Zásoby, ktoré ste **získali bezodplatne**, oceníte reálnou hodnotou.

Čo je obstarávacía cena?

Cena, za ktorú by ste zásoby kúpili v dobe, kedy o nich účtujete.

Ocenenie obstarávacou cenou

Čo sa počíta do obstarávacej ceny? Jej súčasťou sú i **náklady, ktoré súvisia s obstaraním zásob**.

Sem patrí predovšetkým:

- prepravné
- provízia
- clo
- poistné

Čo do obstarávacej ceny **nepatrí**?

- úroky z úverov a zápožičiek na zaobstaranie zásob
- kurzové rozdiely
- **zmluvné pokuty**, úroky z omeškania a iné sankcie

Čo je to kurzový rozdiel?

Rozdiel medzi kurzmi v rôzne dni. Pokiaľ napríklad vystavíte faktúru v českých korunách a od dátumu vystavenia do dátumu zaplataenia sa zmení kurz koruny voči euru, vzniká kurzový rozdiel.

Pri oceňovaní obstarávacou cenou môžete použiť **niekoľko spôsobov ocenenia**.

- Vopred stanovená cena zaobstarania
- Odchýlka od skutočnej ceny zaobstarania
- Súvisiace náklady

Pri vyskladnení zásob tieto náklady alebo odchýlky rozpúšťate spôsobom, ktorý si vaša firma stanovila.

Ocenenie vlastnými nákladmi

Ak si zásoby vyrábate sami, oceníte ich vlastnými nákladmi. Môžete buď použiť **náklady v skutočnej výške**, alebo vyjsť z **kalkulácie výroby**.

Čo všetko do vlastných nákladov započítať?

- priame náklady
- pomernú časť nepriamych nákladov

Nepočítajú sa sem náklady na predaj.

Priame náklady sú tie, ktoré musíte vynaložiť, aby ste vyrobili jeden výrobok. Patrí sem trebárs spotrebovaný materiál alebo hrubé mzdy ľudí, ktorí výrobok vyrábajú.

Nepriame náklady tiež súvisia s výrobou, ale nemôžete ich ľahko priradiť k jednému výrobku. Pôjde napríklad o spotrebu energií, nájomné za výrobné priestory alebo náklady na údržbu strojov.

Ocenenie reálnou hodnotou

Reálna hodnota je hodnota, za ktorú by ste zásoby kúpili **v dobe, kedy o nich účtujete**. Bude sa vám hodiť najmä u zásob, ktoré ste získali **bezodplatne**. Tie nemajú obstarávaciu cenu, ale môžete zistiť, koľko by stáli teraz.

Pre **účely účtovníctva** budete potrebovať trhovú cenu, ktorú zistíte na burze, alebo aktívnom trhu. Ak trhovú cenu neviete zistiť, tak použijete oceňovací model, a ak ani ten nie je použiteľný, môžete vychádzať zo znaleckého posudku.

Ako sa účtuje o zásobách?

O zásobách účtujte Opatrenia Ministerstva financií SR č. 23054/2002-92. Môžete využiť **spôsob a alebo B**. Nebojte, oba si tu vysvetlíme.

Dobré vedieť:

Nepodceňte evidenciu zásob. Tú musia viesť aj podnikatelia, ktorí vedú daňovú evidenciu. Evidujte vždy v historických cenách.

Účtujeme o zásobách spôsobom A

Nakúpené zásoby

Zaobstarané zásoby účtujte v priebehu účtovného obdobia **súvahovo** na účty **zásoby**.

Pri predaji zaúčtujte **výdaj proti účtu nákladov** a zaúčtujte výnos z predaja.

Dobré vedieť:

Na konci obdobia nezabudnite zaúčtovať prípadné manká.

Aké účtové triedy využijete?

- Obstarávaciu cenu zásob v priebehu účtovného obdobia účtujte na účty skupín **11 – Materiál** alebo **13 – Tovar**. Súvzťažne zapíšte v prospech príslušného účtu triedy 2 alebo 3.
- Aktiváciu materiálu, služieb a tovaru účtujte na vrub účtov zásob a súvzťažne na **61 a 62 – Zmena stavu vnútroorganizačných zásob a aktivácie**.
- Prevzatie na sklad zaúčtujte na účtovné skupiny **11 – Materiál** alebo **13 – Tovar**.
- Spotrebu a predaj účtujte na **50 – Spotrebované nákupy**, predaj materiálu do skupiny **54 – Iné prevádzkové náklady**.

Zásoby vytvorené vlastnou činnosťou – nedokončená výroba a výrobky

Náklady na **nedokončenú výrobu alebo výrobky** účtujte do **nákladov**.

Najneskôr na konci účtovného obdobia zaúčtujte prírastok nedokončenej výroby a výrobkov **do aktív proti výnosom**.

Hodnotu stanovte **kalkuláciou**. Do nákladov ide hodnota nedokončenej výroby a výrobkov **až v období predaja**.

Pozor!

Na oblasť nedokončenej výroby sa pri kontrolách radi zameriavajú úradníci z finančného úradu. Dajte si na nej záležať! Keď na ňu zabudnete, skreslíte si navyše výsledok hospodárenia.

Aké účtové triedy využijete?

- Prírastky zásob ocenené vlastnými nákladmi zaúčtujte na vrub účtovej skupina **12 – Zásoby vlastnej výroby**.
- Súvzťažne zapíšte v prospech účtovej skupiny **61 – Zmeny stavu vnútroorganizačných zásob**.
- Pri vyskladnení zásob účtujte do skupín **61 – Zmeny stavu vnútroorganizačných zásob** a skupiny **12 – Zásoby vlastnej výroby**.

Kto účtuje o nedokončenej výrobe a výrobkoch?

- Stavebné firmy (sčasti dokončené, doteraz neodovzdané zákazky)
- Výrobné firmy
- Ostatní podnikatelia, ktorí nevyfakturujú projekt do konca obdobia (typicky reklamné agentúry, právnici, audítori, poradcovia)

Účtujeme o zásobách spôsobom B

Nakúpené zásoby

Nakúpené zásoby účtujte v priebehu obdobia **do nákladov**. Na konci obdobia zaúčtujte počiatočný stav skladu **do nákladov**. Do zásob zaúčtujte hodnotu zásob podľa **inventúry skladu k 31. decembru**.

Dobré vedieť:

Nezabudnite zaúčtovať prípadné manko.

Aké účtovné triedy využijete?

- Obstarávaciu cenu zásob v priebehu obdobia účtujte do účtovnej skupiny **50 – Spotrebované nákupy**.
- Súvzťažne zapíšte na účty účtovnej triedy 2 alebo 3.
- Aktiváciu materiálu, služieb a tovaru zúčtujte do **50 – Spotrebované nákupy** súvzťažne s **62 – Aktivácie**.
- Pri uzatváraní účtovných kníh prevedte počiatočné stavy účtovných skupín **11 – Materiál** a **13 – Tovar** na vrub účtov spotreby materiálu a predaného tovaru skupiny **50 – Spotrebované nákupy**
- Stav zásob podľa skladovej evidencie zaúčtujte do **11 – Materiál** alebo **13 – Tovar** súvzťažne s **50 – Spotrebované nákupy**.

Zásoby vytvorené vlastnou činnosťou

- Náklady súvisiace s výrobou zásob účtujte do **nákladov**.
- Na súvahový účet zásob v priebehu účtovného obdobia **neúčtujte**.
- Na konci obdobia odúčtujte počiatočný stav zásob do **nákladov**.
- Na účet **zásob** zaúčtujte stav zásob **podľa skladovej evidencie**.

Dobré vedieť:

Zásoby, ktoré ste si zaobstarali v cudzej mene, prepočítajte na eura a ďalej sledujte ich hodnotu v eurách.

Aké účtové skupiny využijete?

- V priebehu účtovného obdobia nezapisujte nič do skupiny **12 – Zásoby vlastnej výroby**.
- Náklady na výrobu účtujte na **účtoch triedy 5**.
- Pri uzatváraní účtovných kníh prevedte počiatkové stavy zásob na účtoch **12 – Zásoby vlastnej výroby** na ľarchu účtovnej skupiny **61 – Zmena stavu vnútroorganizačných zásob**.
- Stav zásob podľa inventúry zaúčtujte do účtovnej skupiny **61 - Zmena stavu vnútroorganizačných zásob**.

Opravné položky

Pokiaľ prechodne klesne hodnota zásob, vytvárajú sa k nim v účtovníctve opravné položky. Ich tvorba **nie je daňový náklad**.

Ako zistiť ceny zásob pri predaji?

Metódy, ako ceny určiť, na Slovensku stanovuje § 25/4 zákona o účtovníctve. Sú to tieto metódy:

- FIFO – first in first out
- vážený aritmetický priemer
- obstarávacia cena + odchýlka + náklady súvisiace s obstaraním

Dobré vedieť:

Čo je to FIFO? Metóda, pri ktorej porovnávate cenu prvého kúpeného kusu a prvého predaného, druhého kúpeného a druhého predaného a tak ďalej. Tak zistíte, koľko ste predajom zarobili.

Ďalšie metódy

LIFO – last in first out

Táto metóda sa používa, pokiaľ rastie obstarávacia alebo výrobná cena zásob. Tým, že pri predaji použijete hodnotu zásob, ktoré ste doskladnili naposledy, znížite maržu, a teda aj daň z príjmu.

LIFO účtovné jednotky na Slovensku použiť nemôžu.

HIFO – highest in first out

Pri predaji uplatníte do nákladov najskôr zásoby s najvyššou obstarávacou cenou.

Ani **HIFO nemôžu účtovné jednotky na Slovensku použiť.**

Smú ju ale využiť podnikatelia, ktorí nevedú účtovníctvo.

Ako na inventúry?

Podľa zákona o účtovníctve **musíte urobiť fyzickú inventúru** tovaru **ku dňu zostavenia účtovnej závierky**. Konkrétne § 30 vraví, kedy musíte inventúru urobiť a kedy ju musíte preukázať.

Inventúru môžete:

- začať 3 mesiace pred dňom zostavenia účtovnej závierky.
- ukončiť 1 mesiac po dni zostavenia účtovnej závierky.

Dobré vedieť:

Inventarizácie uschovávajú najmenej 5 rokov. V praxi radšej dlhšie, pretože preklúzia v daňovom konaní môže byť až 10 rokov.

Zmiený zákon vraví, že môžete inventúru **robiť aj priebežne** a to len pri zásobách. Termín inventarizácie si stanovíte sami. Každý druh zásob ale musí prejsť inventúrou **aspoň raz za účtovné obdobie**.

Likvidácia zásob z pohľadu dane z príjmu a DPH

Pohľad **dane z príjmu** upravuje zákon o dani z príjmov, najmä **§ 21 ods. 2 písm. m)**.

Budete potrebovať protokol, ktorý obsahuje:

- dôvody likvidácie
- spôsob, čas a miesto likvidácie
- špecifikáciu predmetov likvidácie
- spôsob naloženia so zlikvidovanými predmetmi
- pracovníkov zodpovedných za vykonanie likvidácie

Dobré vedieť:

Odporúčame zhromaždiť čo najviac dôkazných prostriedkov o tom, že ste likvidáciu urobili.

Z pohľadu **DPH** je pre vás dôležitá hlavne táto správa: Keď preukázate likvidáciu zásob, neprichádzate o nárok na odpočet.

Manká a škody

Manká sú **nedaňový náklad**. Škody sú **daňové do výšky náhrad**. Pri preukázaných mankách a škodách vám zostáva nárok na odpočet DPH.

Dobré vedieť:

Pokiaľ sa vám zásoby stratia alebo ich niekto ukradne a vy to nedokážete doložiť, je možné, že budete musieť upravovať odpočet DPH. Generálne finančné riaditeľstvo vydalo dokument, v ktorom túto problematiku vysvetľuje.

Prirodzené úbytky

Zásoby vám môžu **prirodzene ubúdať** – trebárs zosychaním alebo tak, že si zákazníci sem tam niečo odniesli pod kabátom. To sa môže stať, ale **musíte k tomu mať podklad**. Predtým dokonca existovali normy prirodzených úbytkov.

Pokiaľ máte prirodzené úbytky zdokumentované, potom ide o **daňový náklad** a máte naďalej nárok na odpočet.

Hod'te s nami účtovníctvo za hlavu!

Staráme sa o 5 000 podnikateľov v Česku a na Slovensku.
Postaráme sa i o vás.

Dôjdeme pre vaše doklady

Vy ich len nahádzzte do škatule, ktorú si náš kuriér každý mesiac vyzdvihne.

Úrady vybavíme za vás

Ušetríte si čas. Zastúpime vás, nech pôjde o banalitu, alebo o daňovú kontrolu.

Daňového poradcu máte zadarmo

Naši poradcovia sú vám k dispozícii zadarmo,
stačí zdvihnúť telefón.

Vidíte nám pod ruky

Doklady skenujeme do on-line systému.
Vy dostanete prístup, nech môžete sledovať našu prácu.

Ozvíte sa.

www.uol.sk

+421 553 244 200

info@uol.sk

